

Az Országos-Rabbiképző-Zsidó Egyetem Zsidó Vallási Kultúrakutató Csoportja
és a
Gál Ferenc Hittudományi Főiskola – SZTE Bálint Sándor Valláskutató Intézete

A család egykor és ma

címmel konferenciát rendez
2012. április 24-25-én

Országos-Rabbiképző-Zsidó Egyetem, 1084 Budapest, Bérkocsis u. 2.

A 2011-es évet a Katolikus Egyház a családok évének nyilvánította. A Bálint Sándor Valláskutató Intézet az OR-ZSE Zsidó Vallási Kultúrakutató Csoportjával együtt ennek jegyében közös konferenciát szervez, hogy egyidejűleg több tudomány szempontjából is áttekintsék ezt az emberi életet alapvetően meghatározó intézményt.

A család meghatározza értékrendünket, erkölcsi normáinkat, világfelfogásunkat. Egész kultúránkat is befolyásolja a gyermekkorban kapott minta. A család azonban nem csak minta, hanem felnevelő és őriző közeg, menedék, gazdasági és fogyasztói közösség, s legfőképpen az élet továbbadója - már akkor, ha (jól) működik.

A család funkcióit megőrzi, éveinkben azonban hatalmas változásokon is átmegy. A 19. és 20. század fordulójáig a család maga volt a tekintélyelvű társadalom leképeződése. Ma a család sokféle mintája él egymás mellett. E minták egyszerre segítik egymás érvényesülését, miközben egyidejűleg akaratlanul versengenek is egymással. A család egyszerre a társadalmi emancipáció és a társadalmi elbizonytalanodás színtere.

Előadásokat várunk a társadalmi szerepekről, a családi munkamegosztásról, a nemek és generációk, szülők és gyermekek egymás közötti viszonyáról a falusi/paraszti társadalomban, a 19. századi migráció révén urbanizálódó körében, s a „hagyományos” szerepkörök és viszonyok átalakulásáról a 20. században.

Lehetséges témák még – a teljesség igénye nélkül:

családok, nemzetségek, rokonság;
anya-, apa- és gyermekkép változásai és megjelenési formájuk az irodalomban, művészetekben;
önéletrajzi visszaemlékezések a családról, családi szerepekről;
a sajtó, a film változó családképe;
az elmúlt századokban gyökeresen megváltozott házasságjogi és családjogi törvénykezés;
a család és családtagok szerepe az értékrend őrzésében és átadásában;
többgenerációs családok, kiscsaládok;
a nevelési intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) és a család változó kapcsolata, viszonya;
a 19. század új nemzeti mozgalmainak család-víziói;
a nőkép, a női szerepek átalakulásának kezdete is;
a születésszabályozás; etikai, gazdasági és társadalmi kérdései;
újszerű családi, rokonsági összetartozást erősítő rítusok, ünnepek, rokonsági találkozók;
rég és új családi ünnepek;
új technikai eszközök a családi kötelékek, kapcsolatok akár virtuális fenntartásában;
családi legendáriumok, családtörténetek, családi fényképalbumok;
a genealógiai és a közösségi emlékezet családképe (sírfeliratok, emlékező rítusok, családfakutatás).

Szeretnénk megismerni,

mit ír a Szentírás a családról,
milyen „szent” család-rajzok ismerhetők meg a Bibliából,
miként alakultak a zsidó, illetve a keresztény házassági stratégiák, családalapítások, és a szocializációs
minták a modernizáció által megnyitott társadalmi felemelkedés és integrálódás fényében.

Szeretnénk megismerni,

milyen szerepet játszik a vallás a házasság, a család intézményének alakulásában, a gyermeknevelésben,
az öregedés, az elmúlás problematikájában. Ezeket hogyan ábrázolja a képzőművészet, az irodalom, a
folklor.

Kérjük és várjuk mindazon teológus, történész, társadalomtörténész, pedagógus, egyháztörténész,
jogtörténész, antropológus, néprajzos, szociológus, pszichológus, művészettörténész és más
tudományágat képviselő kollégák, kutatók jelentkezését, akik konferenciánkon a fentebbi témakörökhöz
kapcsolódva előadást kívánnak tartani.

A jelentkezéseket a téma megjelölésével 2012. március 1-ig egy 10 soros *Abstract* kíséretében kérjük
megküldeni Barna Gábor (Gál Ferenc Hittudományi Főiskola – SZTE Bálint Sándor Valláskutató
Intézete, barna@hung.u-szeged.hu) vagy Kiss Endre (Országos-Rabbiképző-Zsidó Egyetem Zsidó
Vallási Kultúrakutató Csoportja, andkiss@hu.inter.net) részére.

Budapest-Szeged, 2012. január 15.

Barna Gábor, egyetemi tanár

Gál Ferenc Hittudományi Főiskola
SZTE Bálint Sándor Valláskutató Intézete

Kiss Endre, egyetemi tanár

Országos-Rabbiképző-Zsidó Egyetem
Zsidó Vallási Kultúrakutató Csoportja